

Miljösamverkan
Sverige

Anmälan om vattenverksamheter

Handläggningsfrågor

Länsstyrelserna

Titel: Anmälan om vattenverksamheter. Handläggningsfrågor.

Datum: 2022-06-08

Bild framsida: Våtmarken Klostersjön i Varnhem, Skara kommun. Foto: Mats Rydgård

Huvudmän: Länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten

Webbplats: www.miljosamverkansverige.se

E-postadress: miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se

Förord

Miljösamverkan Sverige har, inom ramen för projektet Handläggarsöd om anmälningspliktiga vattenverksamheter inklusive våtmarker, omarbetat en tidigare vägledning för hur länsstyrelserna, kommuner och försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM) kan arbeta med anmälningsförfarandet av vattenverksamheter. Material från andra projekt, exempelvis Anmälan och tillsyn av vattenuttag används också. Målgruppen är framför allt handläggare på landets länsstyrelser som arbetar med vattenverksamheter enligt 11 kap. miljöbalken.

Dokumentet beskriver hur en anmälan om vattenverksamhet enligt miljöbalken (1998:808) bör hanteras av tillsynsmyndigheten. Anmälan ska normalt göras till länsstyrelse om inte tillsynen överlåts till kommun.

Anmälningsplikt tillämpas på verksamheter eller åtgärder som har mindre miljöpåverkan än tillståndspliktiga sådana. Genom anmälan får tillsynsmyndigheten kännedom om den planerade verksamheten eller åtgärden och ges möjlighet att agera på olika sätt för att begränsa och motverka skada på miljön, till exempel genom rådgivning, föreläggande om skyddsåtgärder, förbud etcetera Dessutom underlättas tillsynen och myndigheternas kunskap om tillsynsobjekten ökar.

Vägledningen har studerats av kontaktpersoner till projektet och vattenjuristnätverket.

Följande personer har deltagit i projektgruppen:

Jens Andersson, Länsstyrelsen Värmland

Åsa Bergsten, Länsstyrelsen Västra Götaland

My Hansen, Länsstyrelsen Jönköping

Ingela Höök, Miljösamverkan Sverige

Karin Kanterud, Länsstyrelsen Kronoberg

Ruth Nordlund, Länsstyrelsen Västerbotten

Mats Rydgård, Länsstyrelsen Västra Götaland

Anna Walient, Länsstyrelsen Skåne

Katarina Zeipel, Länsstyrelsen Västernorrland

Innehåll

Inledning.....	5
Anmälan och tillståndsplikt.....	5
Civilrättsliga frågor.....	6
Rådighet.....	6
Oförutsedd skada.....	7
Undantag från tillståndsplikt enligt 11 kap. 11 § miljöbalken	7
Utlämning av allmän handling	7
Innan anmälan inkommer	8
Förfrågningar per telefon och e-post.....	8
Hur långt i förväg måste en anmälan komma in?	8
Anmälan – innehåll	8
Inkommen anmälan	10
1 Anmälan kommer in	10
2 Avgift för anmälan	10
Handläggning av anmälan	12
3 Begäran om komplettering	12
4 Remissförfarande med mera	12
5 Fältbesök.....	14
6 Utredning	14
7 Kommunikering.....	17
8 Beslut i anmälningsärendet	17
9 Överklagande	21
Bilagor	22
A. Lagstiftning och vägledning.....	22
B. Anmälningsplikt i stället för tillståndsplikt.....	23

Inledning

Anmälan och tillståndsplikt

Enligt huvudregeln är vattenverksamheter **tillståndspliktiga** enligt 11 kap. 9 § miljöbalken och prövningen sker i mark- och miljödomstolen. I 11 kap. 3 § finns åtta punkter som beskriver vad som avses med vattenverksamhet.

Enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om att det för vissa vattenverksamheter i stället för tillstånd ska krävas att verksamheterna har **anmälts**. De är listade i 19 § i förordning om vattenverksamheter och handläggs av länsstyrelsen eller Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM) gällande försvarets åtgärder. Kommuner kan handlägga anmälan om vattenverksamhet efter delegation från länsstyrelsen och det gör Skellefteå, Umeå, Östersunds, Österåkers och Värmdös kommuner för närvarande.

Litteratur om lagstiftning och vägledning om anmälningspliktig vattenverksamhet finns i bilaga A.

Enligt 11 kap. 15 § miljöbalken är rensningar undantagna från tillståndsplikt, förutom om fisket kan skadas. Om fisket kan skadas krävs att verksamheten anmäls till länsstyrelsen.

Vattenverksamheter som är ”större” än vad som anges anmälningspliktigt i listan ska generellt betraktas som tillståndspliktiga, då de vanligen har större miljöpåverkan än verksamheter som kan falla inom ramen för undantaget i 11 kap. 12 § miljöbalken. Eftersom undantaget i 11 kap. 12 § miljöbalken fortfarande gäller kan situationer uppstå där en verksamhetsutövare hävdar att undantaget är uppfyllt, och att verksamheten varken kräver anmälan eller tillstånd trots att den är ”större” än vad som anges på listan över anmälningspliktiga vattenverksamheter. Det är verksamhetsutövaren som har att avgöra om kriterierna för undantaget uppfylls eller inte.

Gäller anmälan en ändring av en tidigare anmäld verksamhet ska en samlad bedömning ske av hela verksamheten. Detta för att hela verksamhetens miljöpåverkan ska kunna bedömas. Om gränsen för anmälningsplikt överskrids blir verksamheten tillståndspliktig. Varje ändring ska betraktas som ett nytt ärende och avgift ska då betalas.

En ändring av en redan tillståndsprövad verksamhet ska anmälas på samma sätt som en helt ny vattenverksamhet. Det är dock nödvändigt att tillsynsmyndigheten gör en samlad bedömning av hela verksamhetens miljöpåverkan. Om ändringen är för omfattande eller om alltför många ändringar görs ska vattenverksamheten bli föremål för en tillståndsprövning.

För vattenverksamheter kan det uppkomma situationer då någon vill anmäla en ändring av vattenverksamheten/anläggningen som inte har tillståndsprövats enligt miljöbalken eller äldre lagstiftning, men där tillsynsmyndigheten bedömer att verksamheten/anläggningen är tillståndspliktig enligt miljöbalkens bestämmelser. Det kan röra sig om verksamheter som är något år gamla, men det kan även handla om verksamheter/anläggningar som utförts under tidigare århundraden. Det bör

observeras att tillståndsplikten kan ha varit mindre omfattande i äldre lagstiftning, varför det i vissa fall kan anses att en verksamhet/anläggning är laglig trots att det inte finns något tillstånd av domstol eller annan myndighet (se vidare Handboken för Vattenverksamheter 2008:5 och Naturvårdsverkets rapport 5126. I Naturvårdsverkets faktablad 8287 "Omprövning av vattenverksamhet" finns bilaga om lagar om vattenverksamhet). Även här ska en samlad bedömning ske av hela verksamheten för att den totala miljöpåverkan ska kunna bedömas. Om både den ursprungliga verksamheten och den anmälda verksamheten finns angiven som anmälningspliktig räcker det med en anmälan. Om gränsen för anmälningsplikt överskrids blir dock verksamheten tillståndspliktig och 17 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken blir tillämplig. Av denna paragraf framgår att om någon begär tillstånd att ändra en vattenanläggning som har tillkommit utan tillstånd före miljöbalkens ikraftträdande, så ska ansökan samtidigt göras om prövning av anläggningens laglighet.

Civilrättsliga frågor

Civilrättsliga frågor, exempelvis begäran om skadeersättning ska inte behandlas i ett anmälningsärende. Frågor om ersättningar som eventuellt uppkommer i ett anmälningsärende måste verksamhetsutövaren och den berörda sakägaren komma överens om utanför anmälningsförfarandet för att verksamheten ska kunna hanteras som en anmälan. Om parterna inte är överens är verksamheten tillståndspliktig.

Om det i ett anmälningsärende framställs yrkanden om särskild tvångsrätt, ersättning eller inlösen är verksamheten tillståndspliktig. Om sådana anspråk framställs först efter att anmälningsärendet avslutats får sakägarna i stället vara hänvisade att ansöka om stämning (7 kap. lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet) och yrkandena får sedan behandlas på samma sätt som gäller för oförutsedda skador.

Rådighet

Bestämmelser om rådighet finns i 2 kap lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. För att få bedriva vattenverksamhet ska verksamhetsutövaren ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Tillsynsmyndigheten kan dock inte i ett anmälningsärende pröva frågan om rådighet, det vill säga ta ställning till om sökande har förfoganderätt till det aktuella vattenområdet. Däremot kan det vara lämpligt att upplysa sökande om rådigheten, samt att det i beslutet framgår att det inte ger rättigheter gentemot andra enskilda intressen.

Den som planerar att anmäla en vattenverksamhet bör antingen vara fastighetsägare där åtgärden ska ske eller skaffa sig rådighet genom att i avtal få rättigheten att påverka en annans fastighet.

Att rådighet är en processförutsättning i en tillståndsprövning hänger samman med att domen eller beslutet har rättskraft. Ett tillstånd till vattenverksamhet gäller mot alla och envar för de bedömningar som gjorts i tillståndsärendet. För de frågor som prövats i tillståndsärendet har sökanden "skydd" mot tillsynsinsatser. Det är varje verksamhetsutövares ansvar att se till att ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska

bedrivs. Om råddigheten ifrågasätts i ett anmälningssärende är detta en sådan omständighet som kan medföra att verksamheten inte ska hanteras som ett anmälningssärende utan att den istället bör tillståndsprövas, se vidare nedan under 8 Beslut i anmälningssärendet.

Oförutsedd skada

Frågor om oförutsedd skada kan inte hanteras inom ramen för anmälningsspliktiga vattenverksamheter.

Undantag från tillståndsplikt enligt 11 kap. 11 § miljöbalken

I 11 kap. 11 § miljöbalken finns några undantag från tillståndsplikten. De verksamheter som avses är:

- Vattentäkt för en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets husbehovsförbrukning eller värmeförsörjning.
- Utförande av anläggningar för odling av fisk, musslor eller kräftdjur.
- Utförande av anläggningar för utvinning av värme, om åtgärden inte avser vattentäkt (slutna system).

Verksamheterna kan trots detta undantag omfattas av tillstånds- eller anmälningssplikt enligt 9 kap miljöbalken, med tillhörande förordning.

Utlämning av allmän handling

Alla har rätt att ta del av allmänna handlingar såvida handlingarna och uppgifterna inte är skyddade av sekretess. En sekretessprövning måste göras i varje enskilt fall innan en handling lämnas ut. En begäran ska hanteras skyndsamt, vilket innebär att handlingen ska lämnas ut genast eller så snart som möjligt. Länsstyrelsen har riktlinjer för hur myndigheten lämnar ut allmän handling och tar ut avgift enligt avgiftsförordningen. Vissa uppgifter kan vara känsliga och bör ha sekretess, till exempel koordinater för vattenuttag för dricksvattentäkter.

Innan anmälan inkommer

Förfrågningar per telefon och e-post

När förfrågningar om en planerad vattenverksamhet ställs till tillsynsmyndigheten finns olika alternativa svar beroende på om vattenverksamheten är tillståndspliktig, anmälningspliktig eller omfattas av undantaget. I dessa sammanhang är det viktigt att upplysa verksamhetsutövaren om att bevisbördan ligger på denne, att sökanden ansvarar för att de allmänna hänsynsreglerna följs. Utifrån serviceskyldigheten bör tillsynsmyndigheten lämna upplysningar om vilka regler som gäller, men vara försiktig med att föregripa kommande prövningar.

Hur långt i förväg måste en anmälan komma in?

En anmälningspliktig vattenverksamhet får, enligt 11 kap. 9 b § tredje stycket miljöbalken, påbörjas tidigast åtta veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat. Det innebär att tillsynsmyndigheten har åtta veckor på sig att handlägga anmälan.

De åtta veckorna ska räknas ifrån det att ärendet kommer in till Länsstyrelsen, se Mark- och miljööverdomstolens dom M 3867-17, meddelad den 22 juni 2017. En handling ska anses ha kommit in till en myndighet den dag som handlingen når myndigheten eller en behörig befattningshavare, se 22 § Förvaltningslagen.

Om handläggningen av anmälningsärendet tar längre tid än åtta veckor ska tillsynsmyndigheten fatta ett delbeslut om att handläggningstiden behöver förlängas. Delbeslutet kan överklagas. Om ett förlängningsbeslut behöver tas ska det göras innan de åtta veckorna har löpt ut. Förlängningen bör ske till ett visst datum eller med en viss tidsperiod, till exempel två veckor. Den anmälda vattenverksamheten får då inte påbörjas förrän förlängningsfristen har löpt ut. När det tydligt framgår av beslutet att verksamheten inte får påbörjas under tiden för förlängningen behövs inte ett tillfälligt förbud om detta.

Anmälan – innehåll

En anmälan ska göras skriftligt i två exemplar eller elektroniskt, och innehålla de uppgifter, ritningar, kartor och tekniska beskrivningar som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma verksamhetens art, omfattning, miljöeffekter och påverkan på närliggande fastigheter, se 20 § förordning om vattenverksamheter. Något krav finns inte om att en miljökonsekvensbeskrivning ska bifogas en anmälan.

Om den anmälda vattenverksamheten påverkar enskilda intressen bör verksamhetsutövaren ange i anmälan hur dessa påverkas. Vidare bör anmälan innehålla en redogörelse för vilka enskilda som kontaktats och vad de har sagt. Saknas ett sådant underlag bör tillsynsmyndigheten vid behov begära in det.

Vad gäller möjligheten att lämna in anmälan elektroniskt sker detta vanligtvis i en befintlig e-tjänst hos länsstyrelsen då några blanketter inte tillhandahålls. Det framgår inte av förordningen om de elektroniska anmälningarna ska vara underskrivna, vilket kan innebära att en anmälan kommer in elektroniskt utan underskrift.

Om anmälan har skickats in digitalt via länsstyrelsernas e-tjänst skickas en automatisk bekräftelse ut från länsstyrelsen med uppgifter om att länsstyrelsen mottagit anmälan samt ärendets diarienummer.

I anslutning till e-tjänsten finns möjlighet att direkt betala handläggningsavgiften via bankkort. I den särskilda e-tjänsten för anmälan om anläggande av våtmark är emellertid den möjligheten att betala avgiften på väg att tas bort. Ofta ändras avgiften när fler ansökningar samprövas för samma åtgärd, se nedan avsnitt 2 Avgift för anmälan.

Inkommen anmälan

Handläggningen av anmälan sker normalt i de steg som är numrerade 1 – 9 i fortsättningen i denna vägledning.

1 Anmälan kommer in

När en anmälan kommer in måste tillsynsmyndigheten bedöma om verksamheten är en anmälningspliktig vattenverksamhet. I vissa situationer vill kanske sökanden anmäla trots att verksamheten skulle kunna omfattas av undantaget i 11 kap 12 § miljöbalken och därmed egentligen inte är anmälningspliktig. Anmälan bör då hanteras såsom övriga anmälningsärenden.

I den första bedömningen av den inkomna anmälan bör tillsynsmyndigheten även försöka ta ställning till och informera sökande om den planerade verksamheten kan vara prövningspliktig enligt andra lagrum, eftersom det kan ha betydelse för avgiftens storlek eller den fortsatta handläggningen (till exempel enligt reglerna om biotopskydd, strandskydd, landskapsbildsskydd eller dispens inom skyddade områden).

2 Avgift för anmälan

Avgiften för de anmälningspliktiga vattenverksamheterna är enligt 3 kap. 12 § avgiftsklass 3. Det innebär enligt avgiftsförordningen för närvarande en avgift om 1660 kr. Enligt 9 kap. 1 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) ska andra avgifter än ansökningsavgifter betalas efter debitering av myndigheten. Länsstyrelsen har därför möjlighet att själv avgöra när någon som kommit in med en anmälan ska betala in anmälningsavgiften, om det ska ske direkt när anmälan givits in eller om debitering ska avvaktas tills dess anmälan är komplett och handläggning kan påbörjas.

Om tillsynsmyndighetens handläggning av anmälningsärendet även omfattar beslut i andra avgiftsbelagda ärendeslag enligt miljöbalken, så som strandskydd eller biotopskydd, ska avgift betalas med det högsta belopp som anges för något av ärendeslagen med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga ärendeslagen.

Exempel

En anmälan gäller utfyllnad i en sjö för en pir kan innebära att det även krävs en prövning enligt strandskyddsbestämmelserna. Avgiften för strandskyddsprövningen är 4600kr. Totalsumman för prövningen blir då $4600+(0,25*1660) = 5015$ kr.

Innebär ovanstående ärenden även ett ingrepp i ett biotopskyddat objekt (till exempel en stenmur) blir avgiften $4600+0,25(1660+2900) = 5740$ kr.

I de fallen där länsstyrelsen samprövar ärenden som både är vattenverksamhet och strandskydd (som lyfts från kommunen) är det inte utifrån 7 kap. 18 a § miljöbalken, utan en "vanlig" strandskyddsprövning inom kommunens befogenhet (7 kap. 18 b § miljöbalken). Länsstyrelsen har

därför ingen rätt att med stöd av förordningen ta ut avgift för prövning av strandskydd med stöd av 7 kap. 1 § punkten 7 FAPT.

Enligt 13 § avgiftsförordningen får en myndighet, om det finns särskilda skäl, betala tillbaka hela eller del av ansökningsavgiften. Särskilda skäl kan vara undersökningar eller åtgärder som utförs som ideellt arbete.

Handläggning av anmälan

---

3 Begäran om komplettering

Om en anmälan inte är komplett och/eller tillsynsmyndigheten bedömer att anmälan behöver kompletteras ska anmälaren underrättas om bristerna och uppmanas att avhjälpa dem. Vid begäran om komplettering bör det anges att anmälan kan komma att avvisas, alternativt att beslut kommer att fattas på befintligt underlag om inte komplettering inkommer.

Mindre kompletteringar kan göras via telefonsamtal som dokumenteras med tjänsteanteckning, medan mer omfattande kompletteringar bör ske skriftligen. Om bedömningsunderlaget även efter komplettering bedöms undermåligt eller innehållet i anmälan är så bristfälligt att det inte går att avgöra ärendet finns det möjlighet att avvisa anmälan. Mark- och miljööverdomstolen har även ansett att en anmälan kan avvisas om verksamheten inte omfattas av uppräknings i 19 § FVV (Se MÖD 2015-04-29 M 9494-14).

Om anmälan avvisas kan man samtidigt upplysa om att den anmälda verksamheten inte får påbörjas. Om underlaget inte är tillräckligt för att kunna konstatera att verksamheten uppfyller kraven enligt miljöbalken kan den planerade verksamheten förbjudas.

Övertagande av handläggningen av kommunalt ärende

Det är möjligt för en länsstyrelse som är tillsynsmyndighet, och som handlägger ett anmälningsärende om vattenverksamhet, att på eget initiativ ta över handläggningen av ett annat ärende hos en kommun, om ärendena bör handläggas tillsammans, se 19 kap. 3 § miljöbalken. Detta borde i de flesta fallen avse strandskyddsprövningar eller uppläggning av massor.

En kommun kan inte ta över handläggningen av ett ärende som egentligen ska prövas av länsstyrelse.

4 Remissförfarande med mera

I 21 § förordningen står det att tillsynsmyndigheten genast ska sända en kopia av anmälan till kommunen. En kopia av anmälan ska även sändas till Havs- och vattenmyndigheten om det kan antas att det allmänna fiskeintresset berörs av verksamheten. Projektgruppen anser att om tillsynsmyndigheten kommer fram till att det krävs mycket omfattande kompletteringar vid stora brister i anmälan kan man avvakta dessa innan kopia skickas över till en kommunal nämnd och/eller Havs- och vattenmyndigheten för att minska antalet moment. Havs- och vattenmyndigheten avser att på sin hemsida närmare ange vilka remisser de vill ha och inte.

Enligt 22 § förordningen ska tillsynsmyndigheten även ge de statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda som kan ha ett särskilt intresse i saken ges tillfälle att yttra sig i anmälningsärendet. Enligt praxis är underlåtelse av detta krav ett sådant allvarligt formellt fel som

utgör grund för återförvisning (Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 5 februari 2015 i mål nr M 7698-14).

Som nämnts ovan bör en anmälan innehålla en redogörelse för vilka enskilda intressen som påverkas av den aktuella verksamheten samt om dessa har lämnat synpunkter på anmälan. Vilka myndigheter/organisationer som blir aktuella i remissförfarandet avgörs från fall till fall. Exempel på myndigheter som kan övervägas är Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Trafikverket, Kammarkollegiet, SMHI, SGU, SGI, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Försvarsmakten, Vattenmyndigheterna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Den myndighet som kan ha ett särskilt intresse i saken ska alltid få en remiss. Nedan följer en genomgång av exempel på de myndigheter som kan vara lämpliga att remittera i ett anmälningsärende.

Myndigheter inom sjöfartens ansvarsområden har fått en enkät om vilka remisser som de vill ha. Kammarkollegiet svarade allmänt att de tillvaratar allmänna intressen i ärenden. Vidare att myndigheten företräder allmänt vattenområde när ingen annan gör det. Kammarkollegiet påpekade att medgivande om rådighet krävs för att disponera allmänt vatten. Det kan gälla uppförande av vindkraftsparker, nedläggning av kabel, odling av musslor, dumpning av muddermassor etc.

Sjöfartsverket är intresserade av alla ärenden som kan ha en påverkan för sjötrafiken, en ledning kan vara ärenden i områden med sjökort. Mer information om detta kan läsas på Kartvisare Fyren (sjofartsverket.se). Sjöfartsverket svarar på alla remisser, även på de remisser som mot förmodan inte omfattar vattenområden med sjöfart till exempel kablar och ledningar, muddring, dumpning och tippningar, bryggor och andra byggnationer, broar och luftledningar, geologiska undersökningar och provborrningar, samt marinarkeologiska undersökningar, vattenbruk och vindkraftverk.

Trafikverket vill få de remisser som rör deras ansvarsområden. Trafikverket ansvarar för långsiktig planering av transportsystemet för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande, drift och underhåll av de statliga vägarna och järnvägarna.

Transportstyrelsen önskar få remisser om all vattenverksamhet som kan komma att påverka sjötrafiken. Muddringar, alg- och musselodlingar, vågbrytare, bryggor och pirar, blinkande bojar, ombyggnation av slussar, ledningsdragningar mm är alla verksamheter som kan beröra sjötrafiken och säkerheten till sjöss. Utöver detta utfärdar Transportstyrelsen tillstånd för utmärkning till sjöss, så kallade sjösäkerhetsanordningar (SSA). Således bör även ärenden som kan komma att påverka utmärkning remitteras till Transportstyrelsen.

Kustbevakningen önskar inte få remisser om vattenverksamhet.

En remiss ska skickas till SMHI om vattenverksamheten riskerar att påverka deras flödesmätningstationer. De ska ha möjlighet att yttra sig om anmälningar om åtgärder som utförs upp till 5 kilometer uppströms eller 5 kilometer nedströms en mätstation. Flödesmätningstationerna kan hittas på SMHI:s webbplats.

SMHI:s vattenföringsstationer finns även inlagda som ett lager på länsstyrelsernas interna webbGIS. Skiktet kallas SMHI vattenföringsstationer. En svårighet med att ta reda på var vattenföringsstationerna ligger är att få upp dem som träffar i ärendekontrollen, eftersom ett ärendesök sällan omfattar så stora avstånd som 5 km. Enklast är att ta för vana att kontrollera enskilt om det finns en vattenföringsstation 5 km uppströms eller nedströms planerat vattenuttag mm.

Vid åtgärder som påverkar skogliga värden kan det vara lämpligt med remiss till Skogsstyrelsen. När markavvattningsföretag kan påverkas kan Jordbruksverket lämna synpunkter och råd, till exempel via mail (vatten@jordbruksverket.se).

Försvarsmakten vill ha remiss av samtliga ärenden som rör sjökablar samt kablar och ledningar (både luft- och markkablar) på land som kopplas till linje/stomnätet, samtliga plan- och lovärenden som berör kusten eller havet inom sjöövningssområden, samtliga ärenden avseende tillstånd för, förändring av eller nedläggning av större hamnanläggningar, större broar och flygplatser (<https://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/forsvarsmakten-i-samhallet/samhallsplanering/for-dig-vid-kommun-eller-myndighet/>).

Om frågor om statusklassningen, miljö kvalitetsnormerna för ett vattenområde eller tillämpningen av undantag med stöd av 4 kap. 11-12 §§ vattenförvaltningsförordningen uppkommer i samband med en prövning av en anmälan om vattenverksamhet ska en remiss skickas till berörd vattenmyndighet.

Organisationer som kan vara aktuella som remissinstans är fiskevårdsområden (se webbGIS eller fiskekartan.se), naturskyddsförening med flera.

Om en anmälan ska remitteras bör detta ske så fort anmälan är komplett. Remisstiden bör i normalfallet vara tre veckor.

5 Fältbesök

Ett besök på platsen gör ofta att det blir lättare att göra en bedömning av den anmälda verksamheten då handläggaren får en klarare bild av olika omständigheter i ärendet. Fältbesöket kan ge uppslag till bättre preciserade försiktighetsmått. Vid möte med anmälaren kan hen förtydliga syftet och hur åtgärden ska gå till. Ställ öppna frågor när anmälaren ska berätta om den planerade vattenverksamheten. Jämför med den tekniska beskrivningen och påpeka om det är något som är avvikande eller oklart. Ta gärna egna fotografier. Renskriv och diarieför en tjänsteanteckning efter fältbesöket. Överväg om tjänsteanteckning och bilder från fältbesöket behöver kommuniceras med anmälaren och eventuellt andra berörda.

6 Utredning

En utredning ska göras för att ta reda på om allmänna eller enskilda intressen kan påverkas av den planerade vattenverksamheten.

Den anmälda vattenverksamheten kan vara prövningspliktigt enligt andra bestämmelser i miljöbalken, exempelvis om strandskydd, biotopskydd,

naturreservat eller landskapsbildsskydd. Den kan också vara prövningspliktig enligt andra lagar som kulturmiljölagen eller terrängkörningslagen.

Tillsynsmyndigheten bör kontrollera detta eftersom det kan ha betydelse för den fortsatta handläggningen. För den kontrollen och vilken övrig dokumentation som är känd för området kan webbGIS användas. För att bedöma skyddsvärde och vattenmiljöns känslighet görs en utredning av vilka naturvärden som finns i vattenmiljön. Saknas underlag kan det ibland vara befogat att verksamhetsutövaren får göra en naturvärdesinventering eller elfisken.

Även om anmälaren ska lämna de uppgifter som behövs kan ytterligare underlag kontrolleras så det blir tydligt om andra fastigheter eller rättigheter kan påverkas om anmälan bifalls. Uppgifter om vilka tillståndsgivna vattenverksamheter som finns i närheten av det planerade vattenverksamheten kan hämtas från Mark-och miljöGIS. Domar kan behöva beställas från Mark- och miljödomstol och äldre flygfoton kan beställas från Lantmäteriet. Här kan man se när det fotograferats på valda områden och förhandsgranskningar för vissa foton:

<https://geolex.etjanster.lantmateriet.se/>. Äldre kartor samt fastighetsregister kan granskas för att se när fastigheter har avstyckats och bildats.

Andra underlag som kan användas är damminventering, detaljplaner, bevarandeplaner, andra tillstånd och dispenser, bygglov, servitut, arrenden med mera.

Verksamhetsutövaren bör tidigt i processen informeras om ytterligare prövning krävs eftersom hen då kan komma igång med de övriga prövningarna. Vid samprövning finns rabatt på den lägre avgiften och anmälaren bör upplysas om detta tidigt i handläggningen.

En utredning behöver göras för att komma fram till om andra enskilda intressen kan påverkas av vattenverksamheten. Det är viktigt att tänka på att en påverkan inte nödvändigtvis behöver uppstå utan det är tillräckligt att det finns en risk för påverkan. En bedömning måste dock göras i varje enskilt fall och det kan finnas ytterligare faktorer att ta hänsyn till i den enskilda bedömningen.

Enskilda intressenter kan till exempel vara fastighetsägare, servituts-, nyttjanderätts-, fiskerättsinnehavare, markavvattningsföretag eller andra nedströmsliggande tillståndsgivna vattenverksamheter, exempelvis vattenkraftverk eller tillståndsgivna vattenuttag. Fastighetsägare som normalt bör få remiss är exempelvis de som direkt har fastighetsgräns mot fastigheten där vattenverksamheten planeras och de som kan påverkas av förändrade vattenförhållanden när det finns risk för dämningsskador, erosion av ökade flöden eller ökat underhåll av diken.

Ersättning, inlösen eller särskild tvångsrätt

I vissa anmälningsärenden uppkommer frågor om ersättning eller andra civilrättsliga frågor mellan verksamhetsutövaren och en eller flera sakägare. Verksamhetsutövaren och sakägaren måste dock komma överens om ersättningsfrågor och andra civilrättsliga frågor utanför anmälningsförfarandet. I annat fall kan inte verksamheten hanteras som en anmälan om vattenverksamhet. Är parterna inte överens ska

tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd för vattenverksamheten.

Kumulativa effekter

Vid bedömningen av om till exempel ytterligare bryggor eller ett vattenuttag är tillåtligt i ett vattensystem bör man titta på vilka andra vattenverksamheter som finns i samma system för att bedöma den sammanlagda påverkan.

Miljökvalitetsnormer

En myndighet eller kommun får inte tillåta att en verksamhet eller åtgärd påbörjas eller ändras om vattenmiljön försämras eller det äventyrar möjligheten att uppnå statusen enligt en miljökvalitetsnorm för vatten.

Om den planerade vattenverksamheten berör en vattenförekomst är det viktigt att bedöma om den påverkar statusen och möjligheten att uppnå normen med stöd av 5 kap. 4 § miljöbalken.

Mer vägledning kring prövning och tillsyn utifrån miljökvalitetsnormerna finns på Havs- och vattenmyndighetens webbplats.

För en grundgenomgång av miljökvalitetsnormerna i vatten, se avsnittet Grunder om MKN vatten i Miljösamverkan Sveriges handläggarstöd om MKN vatten och tillsyn av miljöfarlig verksamhet.

Relevanta kvalitetsfaktorer för ekologisk status kan vara biologiska, fysikalisk-kemiska, hydrologisk regim i vattendrag samt kvalitetsfaktorer för kemisk status, se VattenInformationSystem Sverige (VISS). Uppgifterna hämtas från VISS (Vatteninformation Sverige).

Tillsynsmyndigheten behöver använda reglerna om miljökvalitetsnormer i varje enskilt fall och ställa de krav som behövs för att miljökvalitetsnormerna ska följas, enligt 5 kap. 4 § miljöbalken samt 2 kap. 7 § miljöbalken. När tillsynsmyndigheten ställer krav på försiktighetsmått och skyddsåtgärder behöver den, med stöd av det underlag som verksamhetsutövaren redovisar, granska hur den aktuella verksamheten påverkar möjligheten att följa miljökvalitetsnormen. Bedömningen behöver bland annat utgå från den aktuella statusen i vattenförekomsten samt vilka kvalitetsfaktorer inklusive parametrar som kan komma att påverkas. Bedömningen görs mot den beslutade miljökvalitetsnormen och utifrån vilka andra betydande mänskliga påverkanskällor som finns.

Beslut med bifall kan inte meddelas när en verksamhet tydligt försämrar eller riskerar att försämma statusen i en vattenförekomst och det gäller för MKN redan på kvalitetsfaktornivå. Det kan även vara om en verksamhet äventyrar (försvårar) uppnåendet av miljökvalitetsnormen.

Åtgärder till skydd för fisket

I 11 kap. 8 § miljöbalken anges att den som vill bedriva en vattenverksamhet som kan skada fisket är skyldig att utan ersättning vidta och för framtiden underhålla behövliga anordningar för fiskens framkomst eller fiskets bestånd, släppa fram vatten för ändamålet samt iaktta de villkor i övrigt som på grund av verksamheten kan behövas till skydd för fisket i det vatten som berörs av vattenverksamheten eller i angränsande vattenområde. Tillsynsmyndigheten

kan med stöd av denna bestämmelse kräva åtgärder till skydd för fisket via förelägganden eller fiskeavgifter med stöd av 6 kap. 5 och 8 §§ lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet i ett anmälningsärende.

En fiskeavgift kan inkludera skada på vattenmiljön i stort, exempelvis påverkan i grunda strandmiljöer som relativt sett utgör högproduktiva områden och på så sätt en bas i den akvatiska näringskedjan inkluderat fisk.

Verksamhetstyper där fiskeavgift kan förekomma är utfyllnader (t. ex. pirar och stenkistebryggor), muddringar och lednings- och rördragningar. Permanenta arbeten såsom utfyllnader bör ge en större avgift.

En fiskeavgift ska betalas in till Havs- och Vattenmyndighetens bankgiro 199-6669 senast ett visst datum. Avgiften kan senare användas för fiskevårdande åtgärder som kompensationsåtgärder i området.

Det är alltid viktigt att göra en bedömning i det enskilda fallet. Följande parametrar kan användas för göra en bedömning om en fiskeavgift ska tas ut eller inte:

- Känt värdefullt område för fisk,
- Aktuellt område har potential som lek- eller uppväxtområde för fisk.
- Verksamheten planeras att utföras i en grund vik vid kusten eller insjö.
- Vad för typ av botten det är på platsen. Grunda, mjuka bottnar är generellt mer värdefulla för fiskrekrytering.
- I urbana och exploaterade miljöer är det mindre motiverat med en fiskeavgift.

I anmälningsärenden kan fiskeavgiften fastställas med hjälp av åtgärdskostnaden att med maskinkraft (cirka 1000 kr/h) återställa motsvarande ytor till ursprungligt skick.

7 Kommunikering

Utöver det remissförfarande som regleras i 22 § FFV ska kommunikering också ske enligt 25 § förvaltningslagen. Som huvudregel bör externa yttranden och annat material av betydelse för beslutet skickas till anmälaren och ge denne möjlighet att inom bestämd tid yttra sig över materialet. Det bör också framgå att ärendet kan avgöras även om inget yttrande kommer in.

Det finns inget krav på att beslutsförslag ska kommuniceras. Om man ändå väljer att göra det är det viktigt att man inte föregår beslutet utan att det tydligt framgår att det är fråga om ett utkast. Överklagandehänvisning ska inte skickas med.

8 Beslut i anmälningsärendet

Beslutets innehåll

- Ett beslut måste alltid innehålla en klagande motivering.
- Lagstödet ska redovisas.

- Beslutet ska vara tydligt och begripligt formulerat. Ett beslut med försiktighetsmått ska ha försiktighetsmått som är möjliga att följa med befintlig teknik.
- Det är bra att tydliggöra beslutet med bilder, kartor och skisser.
- Uppgift om hur delgivning ska ske.
- Beslutet ska ha en hänvisning om hur man överklagar.

Delgivning

Delgivning ska ske på ett lämpligt sätt och är viktigt för att tiden för överklagning ska vara begränsad. Vanlig delgivning är med lösbrev eller med mail tillsammans med delgivningskvitto eller, numera sällan, med rekommenderat brev med mottagningsbevis. När företag delges eller om det är flera bakom en mailadress kan man behöva kontrollera att den som skrivit under delgivningskvittot är en behörig företrädare.

Ytterligare prövningar

Det är viktigt i beslut om vattenverksamhet att det framgår om det behövs några ytterligare prövningar för samma åtgärd, exempelvis biotopskyddsdispens. Det bör också framgå att det är verksamhetsutövarens ansvar att se till att skaffa sig de erforderliga tillstånd och dispenser för den åtgärd som ska utföras.

Följande beslutsalternativ finns i ett anmälningssärende:

1. **Föreläggande om att söka tillstånd** – Tillsynsmyndigheten ska förelägga verksamhetsutövaren att söka tillstånd för verksamheten om det behövs med hänsyn till påverkan på enskilda intressen eller miljön. Tillsynsmyndigheten kan enligt 23 § 2 b förordningen om vattenverksamheter förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd för verksamheten. En invändning om bristande rådighet i ett anmälningssärende om vattenverksamhet, som inte är uppenbart obefogad, bör utgöra en sådan omständighet som medför att verksamheten bör tillståndsprövas med hänsyn till påverkan på enskilda intressen (MÖD 2016:41) Ett annat exempel på när en grannfastighet kan påverkas för mycket är när det finns risk för skador av ett dämme för vattenuttag. Det kan bli skador på grannfastigheter både av ökad dämning uppströms och vid en brist på vatten nedströms.

En annan omständighet som kan medföra tillståndsplikt är enligt förarbetena t.ex. om verksamheten medför betydande miljöpåverkan.

2. **Underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida** – om verksamhetsutövarens anmälan accepteras och tillsynsmyndigheten inte anser att det krävs någon form av föreläggande eller förbud ska tillsynsmyndigheten underrätta anmälaren om detta, se 23 § tredje punkten i förordningen om vattenverksamheter. Anmälan kan ha gjorts även om det inte behövdes eller är planerat med lämplig hänsyn. Då borde det inte vara aktuellt att meddela förelägganden om försiktighetsmått utan räkna med att upplysa om bevisbördan, enskilda intressen och de

allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken samt att tillsynsmyndighetens ställningstagande bygger på en bedömning av de allmänna intressena.

3. Föreläggande om att vidta de försiktighetsmått som behövs enligt miljöbalken – om tillsynsmyndigheten bedömer att verksamhetsutövaren behöver föreläggas om försiktighets- och/eller kontrollåtgärder bör beslutet utformas som ett föreläggande, se 23 § 2 a i förordningen om vattenverksamheter. Ett föreläggande kan förenas med vite om tidigare förelägganden inte har följts eller om det är mycket viktigt att vissa försiktighetsmått följs.

Försiktighetsmått

Tillsynsmyndigheten har i samband med att man avslutar ett anmälningsärende möjlighet att meddela särskilda försiktighetsmått som ska iakttas av verksamhetsutövaren.

Enligt hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken ska den som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka skador eller olägenheter för människors hälsa eller miljön och det gäller även för val av plats för åtgärden. En rimlighetsavvägning av nyttan med försiktighetsåtgärderna jämfört med kostnaderna ska göras i enlighet med 2 kap. 7 § miljöbalken.

En tidsbegränsning över en viss period på året kan behöva göras för att begränsa påverkan på allmänna (exempelvis växt- och djurliv och friluftsliv) och enskilda intressen (exempelvis rättigheter för kvarnar eller andra vattenuttag). I andra fall bedrivs bara verksamheten under en viss säsong och då är det under den som till exempel ett vattenuttag ska ha sin tidsgräns.

Tillsynsmyndigheten bör eftersträva att försiktighetsmått utformas på sådant sätt att det tydligt framgår vad som krävs av verksamhetsutövaren och att det i efterhand går att kontrollera att försiktighetsmått följs. Det innebär att försiktighetsmått ska ge verksamhetsutövaren information om hur, när och på vilket sätt verksamheten ska utföras samt hur den ska dokumenteras. Tillsynsmyndigheten ska ställa de krav som behövs för att miljö kvalitetsnormerna ska följas, enligt 5 kap. 4 § miljöbalken.

Ärendet avslutas i och med beslutet. Beslutet inklusive en underrättelse om hur man kan överklaga beslutet, s.k. överklagandehänvisning, ska skickas till verksamhetsutövare som gjort anmälan, se 33 § Förvaltningslagen.

Ett beslut enligt ovan ska även skickas till kommunens miljönämnd och de sakägare som framkommit i ärendets handläggning. Beslutet kan överklagas av den som anses berörd av beslutet, oftast innebär detta att beslutet kan överklagas av verksamhetsutövaren och sakägare. En överklagan ska ges in till tillsynsmyndigheten inom tre veckor efter delgivning av beslutet, se 44 § Förvaltningslagen. Beslut bör därför alltid skickas med delgivningskvitto till den som kan ha rätt att överklaga.

Besluten i ett anmälningsärende har inte rättskraft (24 kap. miljöbalken) som ett tillstånd. Det innebär att en anmäld vattenverksamhet inte är "skyddad" från framtida tillsynsåtgärder från tillsynsmyndigheten.

För att skapa en helhetssyn inom länet över anmälda vattenverksamheter bör det finnas rutiner för att dokumentera meddelade beslut inom ett område, till exempel i Älvan eller Platinas kartflik (som överförs till webbGIS) .

4. Förbud – om tillsynsmyndigheten bedömer att den anmälda vattenverksamheten inte får genomföras med hänsyn till enskilda intressen eller miljön bör den överväga om det möjligt att förbjuda verksamheten, se 23 § första punkten i förordningen om vattenverksamheter. Exempel på när förbud bör övervägas är efter anmälan om ny muddring eller utfyllnad i naturliga grundområden, anläggande av damm i naturligt vattendrag, när ett vattenuttag riskerar att skada allmänna intressen som fiskbestånd, vid risk för spridning av föroreningar, och när andra tillstånd eller dispenser inte erhållits vilket medför att förutsättning saknas för att genomföra verksamheten.

Avvisning

Tillsynsmyndigheten har möjlighet att avvisa ett ärende, ingen prövning i sak sker då. En avvisning av ett ärende kan till exempel göras om:

- Anmälan är så bristfällig att det inte går att pröva den och verksamhetsutövaren inte kompletterar på myndighetens begäran.
- Anmälan är skickad till fel myndighet.

Är ärendet skickad till rätt myndighet, men som fel slags ärende, bör kontakt tas med anmälaren för att höra om det kan göras om till en annan sorts anmälan eller ansökan.

Avskrivning

Tillsynsmyndigheten kan avskrivna ett ärende. En avskrivning av ett ärende kan göras om verksamhetsutövaren återtar sin anmälan. När ett ärende avskrivs prövas inte ärendet i sak av tillsynsmyndigheten.

Tidsbegränsning

Det kan vara lämpligt att i ett beslut enligt punkterna 2–3 ovan ange att verksamhetsutövaren kan vara tvungen att anmäla verksamheten på nytt om det inte utförts inom ett antal år eller om verksamheten ändras. Då får tillsynsmyndigheten en chans att ta beslut om ev. ytterligare försiktighetsmått eller förbud med mera som kan vara motiverade av de nya/ändrade förhållandena.

En annan variant är om anmälaren själv angett att åtgärden enbart är aktuell under en viss tid och att verksamheten därefter ska upphöra. Då kan tillsynsmyndigheten i beslutet vara tydlig med att beslutet enbart gäller för den anmälda verksamheten, dvs. som enligt anmälan ska avslutas senast xxx och om verksamhetsutövaren vill fortsätta verksamheten efter den tid som angivits i anmälan behöver hen komma in med en ny anmälan.

Verkställighet

Skulle omedelbar verkställighet behövas i ett anmälningsärende kan man hänvisa till 26 kap. 26 § miljöbalken för där anges att en tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas. Det finns vidare en möjlighet i förvaltningslagen 35 § att ange att ett beslut ska gälla omedelbart även om den bör användas restriktivt.

Kontroll

Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana effekter. Med detta följer även ett ansvar att genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.

Tillsynsmyndigheten får förelägga en verksamhetsutövare att inkomma med de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen (26 kap 21 § MB).

Tillsynsmyndigheten bedömer i de enskilda fallen vilken kontroll som behövs för till exempel ett vattenuttag. Anmälaren är den som normalt tar fram ett kontrollprogram. Ett minimikrav är att vattenuttagets storlek ska mätas och journalföras. Ett alternativ till mätning av uttaget är journalföring av driftstid. Uttagsmängd kan då beräknas genom att driftstiden multipliceras med pumpens genomsnittliga kapacitet. Kontrollen syftar till att verksamhetsutövaren ska kontrollera den påverkan som uppkommer av vattenuttaget. Krav på kontroll bör ingå i ett beslut som försiktighetsmått.

För den som yrkesmässigt bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt 9 eller 11–14 kap. miljöbalken gäller även förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Det innebär bland annat att resultatet av de fortlöpande undersökningarna och bedömningarna ska dokumenteras.

9 Överklagande

Enligt 16 kap. 12 § miljöbalken får den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot, överklaga ett beslut från tillsynsmyndigheten. Beslut om vattenverksamhet som fattats av tillsynsmyndigheten kan skriftligen överklagas hos mark- och miljödomstolen. Tillsynsmyndigheten prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid innan myndigheten skickar överklagandet vidare till domstolen, detta kallas rättidsprövning. Det är domstolens sak att pröva om den som överklagar har rätt att överklaga beslutet. Tillsynsmyndigheten ska endast rättidspröva överklagan.

Avvisa överklagan

Har överklagandet inte kommit inom rätt tid ska en beslutshandling med överklagandehänvisning upprättas om avvisning med stöd i 45 § förvaltningslagen.

Bilagor

A. Lagstiftning och vägledning

I samband med en anmälan om vattenverksamhet kan bland annat följande lagar och förordningar bli tillämpliga:

Miljöbalken (1998:808)

Lag (1998:11) om införande av miljöbalken

Förvaltningslagen (2017:900)

Förordning (1998:1388) om vattenverksamhet

Lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Lag (1998:813) om införande av lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Förordningen (2004:660) om förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön

Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll

Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Avgiftsförordningen (1992:191)

Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Vägledning som kan vara tillämplig:

Havs- och vattenmyndigheten, Muddring och hantering av muddermassor, 2018:19

Havs- och vattenmyndigheten/Naturvårdsverket, Vattenverksamheter, Handbok för tillämpningen av 11 kapitlet i miljöbalken, 2008:5.

Naturvårdsverket, 2007. Omprövning av vattenverksamhet, fakta nr 8287.

Strömberg, R. Tillsyn av vattenverksamhet

Ytterligare vägledning i form av allmänna råd och handböcker finns att tillgå på Havs- och vattenmyndighetens och Naturvårdsverkets hemsidor. Vidare har Miljösamverkan Sverige material för handläggare på sina hemsidor. VISS (VattenInformationsSystem Sverige) är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs och vattenmyndigheten.

B. Anmälningsplikt i stället för tillståndsplikt

19 § I stället för tillståndsplikt enligt 11 kap. 9 § miljöbalken gäller att en vattenverksamhet inte får påbörjas innan den har anmälts hos tillsynsmyndigheten, om verksamheten innebär

1. anläggande av våtmark där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar,

2. uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter,

3. uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter,

4. grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter,

5. grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter,

6. byggande av en bro eller anläggande eller byte av en trumma i ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst 1 kubikmeter per sekund,

7. omgrävning av ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst 1 kubikmeter per sekund, om åtgärden inte är att hänföra till markavvattning,

8. nedläggning eller byte av en kabel, ett rör eller en ledning i ett vattenområde,

9. bortledande av högst 600 kubikmeter ytvatten per dygn från ett vattendrag, dock högst 100 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta,

10. bortledande av högst 1 000 kubikmeter ytvatten per dygn från ett annat vattenområde än vattendrag, dock högst 200 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta,

11. utrivning av en vattenanläggning som tillkommit till följd av en verksamhet enligt 1-10,

12. ändring av en anmäld vattenverksamhet enligt 1-10, eller

13. ändring av en tillståndsprövad vattenverksamhet, om ändringen är en anmälningspliktig verksamhet enligt 1-10.

Förordning (1998:1388)

**Miljösamverkan
Sverige**